

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่นตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา 2) เปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและปัญหาในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการมีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น ระหว่างสถานศึกษาที่มีขนาดและระดับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่นที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกที่ส่งจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) ที่ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น(Stratified random sampling) จำนวน 148 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตรลิเคิร์ต(Likert scale) ชนิด 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative data) โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันโดยใช้การทดสอบที (t-test for independent samples) กรณีมากกว่าสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variances) และเปรียบเทียบพหุคูณ(Multiple Comparison) โดยวิธีการของ Scheffe ส่วนการเปรียบเทียบค่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างกรณีหลายกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันใช้การทดสอบไคสแควร์(The Chi-square test for several independent samples) เปรียบเทียบพหุคูณ(Multiple Comparison) โดยใช้ Scheffe'type Coefficient สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative data) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา(Content analysis) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) สภาพปัจจุบันในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น ทั้งการใช้ในเชิงแนวคิด การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ การใช้ในเชิงปฏิบัติ และโดยรวมทุกรูปแบบดังกล่าวอยู่ในระดับ “มาก” ส่วนปัญหาในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่นในด้านผลการประเมินและด้านคุณลักษณะของผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับ “ปานกลาง” แต่ในด้านสภาพแวดล้อมขององค์กรอยู่ในระดับ “มาก” และโดยรวมทุกด้านดังกล่าวอยู่ในระดับ “ปานกลาง”

2) สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีสภาพปัจจุบันในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกันทั้งในแต่ละรูปแบบการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกและโดยรวม แต่มีปัญหาในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านสภาพแวดล้อมขององค์กร ส่วนในด้านผลการประเมินและด้านคุณลักษณะของผู้ที่เกี่ยวข้องและโดยรวมทุกด้านดังกล่าวไม่แตกต่างกัน และมีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) สถานศึกษาที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกต่างกันมีสภาพปัจจุบันในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกันทั้งในแต่ละรูปแบบการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกและโดยรวม และมีปัญหาในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกันทั้งในแต่ละด้านและโดยรวม และมีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน

The purposes of this research were: 1) to study current status and problems of the utilization of external quality assessment results for developing the educational quality of schools in basic educational in Khon Kaen province based on perception of school administrators and teachers taking care of educational quality assurance work, and 2) to compare current status and problems of the utilization of external quality assessment results for developing educational quality and development of educational quality of schools in basic education in Khon Kaen province among different school sizes and different level of the first external quality assessment results. The samples were 148 schools of basic education in Khon Kaen province which received the second external quality assessment form The Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization) selected by stratified random sampling. The instrument was questionnaire with Likert's 5 level rating scale. Quantitative data were analyzed by using the Frequency, Percentage, Minimum value, Maximum value, Mean, and Standard Deviation, comparing the mean of sample by the t-test for independent samples, One-way analysis of variances, Scheffe's Method of Multiple Comparison, and comparing proportion of the multi case sample with independent group by using the Chi-square test for several independent samples, Scheffe'type Coefficient of Multiple Comparison. For qualitative data, content analysis was used.

Major results of this study could be summarized as follows:

1) For the current status of the utilization of external quality assessment results for developing educational quality of schools in basic education in Khon Kaen province both the Conceptual Use, Legitimate Use, Symbolic Use, Instrumental Use, and the overall of every model were in "Much" level. For the problems of the utilization of external quality assessment for developing educational quality of schools in basic education in Khon Kaen province in the factors of Assessment results, Characteristic of persons and the overall of every factor were in "Moderate" level but the factor of Environment climate was in "Much" level.

2) There was no significant difference in current status of the utilization of external quality assessment results for developing educational quality both of each model and the overall of the utilization of external quality assessment results in different school sizes. And, there was no significant difference in the problems of the utilization of external quality assessment results for developing educational quality in the factors of Assessment results, Characteristic of persons and the overall of every factor. But, there was significant difference at .05 level in the factor of Environment climate. Moreover, there was significant difference in educational quality development at .05 level.

3) There was no significant difference in current status of the utilization of external quality assessment results for developing educational quality both in the model and the overall of the utilization of external quality assessment results between different levels of the first external quality assessment results. And, there was no significant difference in the problems of the utilization of external quality assessment results for developing educational quality both in the factor and the overall in the problems of the utilization of external quality assessment results, and with no different educational quality development.